Tioguanine (Thiosix)

Medicatie bij de ziekte van Crohn of Colitis Ulcerosa

ijsselland ziekenhuis

Hier gaat het om u.

www.ysl.nl

Patiënteninformatie

Inhoudsopgave

1. Behandeling bij de ziekte van Crohn of Colitis Ulcerosa 2
2. Wat is Tioguanine en hoe werkt het 3
3. Het gebruik van Tioguanine 4
4. Noodzakelijk onderzoek vooraf 7
5. Bijwerkingen 9
6. Wanneer contact opnemen 10
7. Heeft u nog vragen? 11

Uw MDL-arts (maag-darm-leverarts) heeft u Tioguanine voorgeschreven voor de behandeling van de ziekte van Crohn of Colitis Ulcerosa.

Om dit medicijn goed te gebruiken, is het noodzakelijk dat u er een aantal dingen over weet. Lees daarom behalve deze folder ook de bijsluiter van de apotheek goed door.

1. Behandeling bij de ziekte van Crohn of Colitis Ulcerosa

Bij patiënten met de ziekte van Crohn of Colitis Ulcerosa zijn veranderingen in de werking van het afweersysteem vastgesteld. De oorzaak hiervan is niet bekend. Er wordt onder andere verondersteld dat het afweersysteem overactief reageert op bacteriën in de darm.

Sommigen noemen de ziekte van Crohn of Colitis Ulcerosa auto-immuunziekten. Dat zijn ziekten waarbij het afweersysteem de lichaamsweefsels niet herkent als lichaamseigen en ze probeert stuk te maken.

Het staat in ieder geval vast dat de klachten worden veroorzaakt door uit de hand gelopen afweerreacties die ontstekingen van de darmwand tot gevolg hebben.

De meeste geneesmiddelen die worden gebruikt om de ziekte van Crohn of Colitis Ulcerosa te behandelen - *zoals o.a. mesalazine, prednison, azathioprine en methotrexaat* - werken ontstekingsremmend. Het doel van de behandeling is om de ontsteking in de darm rustig te krijgen en niet het normale afweersysteem te onderdrukken. Helaas is dat niet altijd mogelijk.

Met medicijnen is de oorzaak van Crohn of Colitis Ulcerosa niet weg te nemen.

2. Wat is Tioguanine en hoe werkt het

Tioguanine is bestemd voor de onderhoudsbehandeling van patiënten met de ziekte van Crohn of Colitis Ulcerosa. Tioguanine kan door uw arts worden voorgeschreven wanneer u niet reageert op een behandeling met azathioprine of mercaptopurine *of* wanneer u intolerant bent voor deze behandeling.

Tioguanine is beschikbaar in tabletten van 10 mg en 20 mg.

De dagelijkse dosis bij patiënten met Crohn of Colitis Ulcerosa is 0,3 mg per kg lichaamsgewicht, met een maximale dosis van 25 mg per dag. De exacte dosis wordt door de MDL-arts vastgesteld.

Tioguanine is een afweeronderdrukkend medicijn (immunosuppressivum). Het afweersysteem beschermt het lichaam tegen schadelijke, lichaamsvreemde stoffen van buitenaf maar bij patiënten met Crohn of Colitis Ulcerosa valt het ook eigen weefsel aan.

Tioguanine is de werkzame stof die het afweersysteem remt. Hierdoor wordt het onstekingsproces in de darmen onderdrukt en wordt een opvlamming van de ontsteking voorkomen. De klachten zullen daardoor verminderen. Tioguanine kan voor een langere periode worden voorgeschreven en wordt ook wel onderhoudstherapie genoemd.

Hoe effectief is Tioguanine

Tioguanine zorgt ervoor dat de ontsteking in uw darmen wordt afgeremd en dat vernauwingen, fistels en opvlammingen worden voorkomen. Hierdoor zullen klachten als diarree en buikpijn verminderen.

De eerste therapeutische effecten zijn merkbaar na enkele weken tot ongeveer 3 maanden na het starten met Tioguanine.

3. Het gebruik van Tioguanine

Tioguanine neemt u één keer per dag in: een half uur voor de maaltijd, zonder te kauwen, met een half glas water.
Bij voorkeur neemt u het ‘s avonds in. Op die manier wordt het medicijn het beste door het lichaam opgenomen.
Wanneer u het medicijn tijdens de maaltijd inneemt, kan dit de werkzaamheid verminderen.

De werkzame stof Tioguanine is zeer sterk. U moet goed opletten dat het poeder van een kapotte tablet niet verstuift of dat u het aanraakt of inademt. Dit kan namelijk schadelijk zijn. Ongebruikte (kapotte) tabletten levert u in bij de apotheek.

Wanneer u meer Tioguanine tabletten heeft geslikt dan uw MDL-arts heeft voorgeschreven, neem dan direct contact op met de MDL-arts en of MDL-verpleegkundige.
Als u een tablet bent vergeten, mag u **GEEN** dubbele dosis innemen.

Uw arts stelt uw persoonlijke dosis en de duur van uw behandeling met Tioguanine vast. Ook de ernst van uw klachten is mede bepalend hoe lang u het medicijn moet gebruiken. Als er na 6 maanden geen effect is, kunt u in samenspraak met de MDL-arts overwegen te stoppen met de behandeling.

Tijdens het gebruik van Tioguanine zal uw MDL-arts of MDL-verpleegkundige regelmatig bloedonderzoek doen om uw leverfuncties en uw bloedbeeld te controleren.

Dit zal bij start van de behandeling en na 1, 2, 4, 8 en 12 weken zijn. Daarna ongeveer elke 3 maanden.

Het gebruik samen met andere geneesmiddelen

Tioguanine heeft een wisselwerking met andere medicijnen. Dit heeft te maken met de werkzame stoffen die erin zitten. Deze zijn te vinden in de bijsluiter van het medicijn onder de kop '*samenstelling*'. Het is belangrijk om de MDL-arts op de hoogte te brengen van de verschillende medicijnen die u gebruikt. Bij twijfel over het combineren van verschillende medicijnen, neem dan altijd contact op met de MDL-arts of MDL-verpleegkundige.

Medicijnen met de belangrijkste wisselwerkingen

- Olsalazine
- Mesalazine
- Sulfalazine

Het effect op vruchtbaarheid en zwangerschap

Het gebruik van Tioguanine tijdens de zwangerschap wordt afgeraden, met name in het eerste trimester.
Tioguanine mag tijdens de zwangerschap alleen worden gebruikt na overleg met uw MDL-arts of MDL-verpleegkundige.

Het is erg belangrijk om uw MDL-arts of MDL-verpleegkundige te informeren als u een zwangerschap overweegt of al zwanger bent. In het algemeen wordt geprobeerd om medicijngebruik tijdens de zwangerschap te vermijden.

Toch is het vaak nodig om tijdens de zwangerschap met medicatie door te gaan. Een opvlamming van de ziekte is namelijk schadelijker voor moeder en kind dan de behandeling met medicijnen.
Klik hier voor meer informatie in de specifieke folder 'IBD en zwangerschap'.

Het effect op borstvoeding

Tijdens het gebruik van Tioguanine mag u **GEEN** borstvoeding geven. Overleg voor de zekerheid altijd met uw MDL-arts of MDL-verpleegkundige.

Aanvullende informatie

- Als u veel last heeft van misselijkheid en braken, neem de tabletten dan in voor het slapen gaan. Meestal heeft u dan minder last van de bijwerkingen.
- Wij raden het gebruik van een zonnebank of -hemel af.
- Wees voorzichtig met alcoholgebruik. In combinatie met het gebruik van Tioguanine is de kans groter dat u stoornissen krijgt in de werking van uw lever.
  Neem daarom niet meer dan 1 alcoholconsumptie per dag.
- Houdt u aan de afspraken voor bloedonderzoek.
- Wordt u binnenkort gevaccineerd?
  Bacteriële vaccins (bijv. de griepprik) mag u waarschijnlijk gewoon hebben, alleen bestaat de kans dat u er minder antistoffen tegen maakt.
  Vaccinaties met levende vaccins worden ontraden (bijv. gele koorts). Overleg dus **altijd** met de MDL-arts of MDL-verpleegkundige of u deze injecties/vaccins mag krijgen. Meld in geval van vaccineren **altijd** aan de arts dat u Tioguanine gebruikt.

4. Noodzakelijk onderzoek vooraf

Door het gebruik van Tioguanine is er een verminderde werking van het immuunsysteem. Dat uit zich in een grotere gevoeligheid voor infecties, waaronder bijv. tuberculose.

Onderzoek op tuberculose – Mantouxtest

Tuberculose is een infectieziekte die wordt veroorzaakt door de tuberkelbacterie (mycobacterium tuberculosis).
De tuberkelbacterie wordt door hoesten en niezen verspreid. Als u de bacterie inademt kunt u besmet raken. Ook kan het zijn dat de tuberkelbacterie al ongemerkt in uw lichaam zit. U hoeft hier niet altijd iets van te merken of ziek van te zijn omdat het immuunsysteem de bacteriën onder controle houdt.

Wanneer er sprake zou zijn van een dergelijke besmetting, kan gebruik van Tioguanine ertoe leiden dat de infectie actief wordt. Om dit te voorkomen wordt u voor de start van de behandeling eerst op tuberculose onderzocht.
Dit gebeurt met een huidtest (Mantoux) en een röntgenfoto van de borstkas. Uw MDL-verpleegkundige zorgt voor de aanvraag en doorverwijzing.

Hoe werkt de Mantouxtest

De Mantoux is een huidtest. Deze wordt uitgevoerd door een verpleegkundige van de afdeling longfunctie.
Met een heel dunne injectienaald wordt een kleine hoeveelheid testvloeistof in de huid van de onderarm gespoten. Dit kan pijnlijk zijn. Tijdens het inspuiten ontstaat er een klein bultje op de arm, dit is normaal.

Vervolgens wordt de injectieplaats met een stift omcirkeld. **Zorg ervoor dat deze markering zichtbaar blijft totdat u voor de uitslag komt**. De verpleegkundige kan dan gericht naar de plek van de injectie kijken.

Na de injectie kunt u soms een allergische reactie van de huid krijgen. Deze bestaat uit een verdikking, roodheid en jeuk van de huid. De omtrek van deze verdikking en roodheid van de huid wordt opgemeten en bepaalt of de uitslag positief of negatief is.

Het aflezen

De omtrek van de verdikking en roodheid van de huid op uw onderarm kan het beste **na minimaal 48 uur tot maximaal 3 dagen** na toediening worden afgelezen (afhankelijk van de dag van toediening). Dit gebeurt door een verpleegkundige van de longfunctie bij de longpolikliniek.
Voor het aflezen hoeft u geen afspraak te maken.
U kunt hiervoor op werkdagen ‘s morgens tussen 8.00 en 12.00 uur en ‘s middags tussen 13.00 en 16.00 uur terecht.

De uitslag

- De Mantoux is **negatief** als uw huid **niet reageert** op de ingespoten vloeistof.
- De Mantoux is **positief** als na enkele dagen een **kleine verdikking** in de huid optreedt**.** Een positieve reactie betekent niet meteen dat u een actieve tuberculose heeft. Er is pas sprake van een positieve besmetting wanneer de verdikking meer dan 1 cm is. Uw MDL-arts beoordeelt dan of verder onderzoek noodzakelijk is.

Aanvullende informatie

- De Mantoux is niet gevaarlijk, ook niet als u zwanger bent of borstvoeding geeft.
- De Mantoux kan niet worden toegediend als u in het verleden een BCG-vaccinatie heeft gehad.
  Deze inenting tegen tuberculose zorgt ervoor dat uw lichaam afweerstoffen maakt waardoor de uitslag van de Mantoux niet meer betrouwbaar is.

Onderzoek op HIV en Hepatitis B+C

Voordat met de behandeling van Tioguanine gestart kan worden, is het ook noodzakelijk om u op HIV en Hepatitis B+C te onderzoeken. Deze testen worden gedaan via bloedonderzoek. De reden hiervan is dat bovenstaande infectieziekten actief kunnen worden of kunnen verergeren bij gebruik van Tioguanine.

Indien de Mantoux, röntgenfoto en het bloedonderzoek negatief zijn, kan met de behandeling met Tioguanine worden gestart.

5. Bijwerkingen

Vaak voorkomende bijwerkingen

- Infecties zoals verkoudheid, keelontsteking, griep, steenpuisten en andere huidinfecties.
- Misselijkheid, braken, diarree, buikpijn, maagpijn, zuurbranden en gebrek aan eetlust.
- Pijnlijke mond, tong of keel.

Soms voorkomende bijwerkingen

- Stoornissen in de werking van de lever. Hier hoeft u niets van te merken. Meestal wordt dit aangetoond bij bloedonderzoek.
- Onderdrukking van de aanmaak van bloedcellen. Dit kan resulteren in bijvoorbeeld ‘bloedarmoede’ of een tekort aan witte bloedlichaampjes.

In de bijsluiter van de apotheek staan alle bijwerkingen vermeld die ooit zijn voorgekomen. Dit kan een vertekend beeld geven.

6. Wanneer contact opnemen

Neem direct contact op met uw MDL-verpleegkundige of MDL-arts bij

- overgevoeligheidsreacties zoals koorts, koude rillingen, spierpijn of een gele verkleuring van de huid of ogen (geelzucht).
- erge keelpijn in combinatie met koorts, regelmatig een bloedneus en snel blauwe plekken krijgen (allemaal tekenen van een stoornis in de bloedaanmaak).
- heftige buikpijn na het starten van de behandeling (mogelijk een teken van alvleesklierontsteking).

7. Heeft u nog vragen?

De MDL-verpleegkundige begeleidt u tijdens de behandeling en is de tussenpersoon tussen u en de arts.
Heeft u vragen of problemen, aarzel dan niet om contact op te nemen met de MDL-verpleegkundige.

Op werkdagen tijdens kantooruren (08.30 – 16.00 uur)
Telefoonnummer **010 - 258 51 80 / 5181, kies optie 2**
Mail mdlcentrum@ysl.nl.

De assistente van het MDL-Centrum plant een belafspraak voor u in op het MDL-belspreekuur van die dag óf de dag erna. De MDL-verpleegkundige belt u op het afgesproken tijdstip.

Verder nog van belang
Deze folder ondersteunt de mondelinge informatie die u van arts of verpleegkundige krijgt. Vraag het hen als u meer wilt weten over onderzoek, operatie, gevolgen, risico's of andere be handelmogelijkheden.
Ontdek Mijn IJsselland De toegang tot uw eigen gegevens, dossier, afspraken en vragenlijsten **mijn-ijsselland**
Aanbevolen websites Betrouwbare medische informatie, aanbevolen door onze zorgverleners **aanbevolen-websites**
IJsselland Folders Al onze patiëntenfolders kunt u opzoeken en lezen in onze Folder Web App **folder app**

ijssel land ziekenhuis

MDL.067 / 010720.JH